



Jednokładność

Radosnych Świąt!

KÓŁKO I LO BIAŁYSTOK
19 GRUDNIA 2012

Poniższe kółko w znacznej mierze jest wzięte z poprzedniego kółka o jednokładności, rozwiązania do większości zadań można znaleźć na <http://matma.ilo.pl/images/jedn260109r.pdf>

Definicja 1. Jednokładnością o skali k ($k \neq 0$) względem punktu O (który nazywamy środkiem jednokładności) nazywamy przekształcenie płaszczyzny (lub przestrzeni) które każdemu punktowi A przyporządkowuje punkt A' , taki, że:

1. punkty A, O, A' są współliniowe,
2. $|OA'| = |k| \cdot |OA|$,
3. jeżeli $k < 0$ to A, A' leżą po różnych stronach O , a jeżeli $k > 0$, to po tej samej.

Jednokładnością o skali -1 jest po prostu symetria względem O . Jeżeli ktoś lubi wektory, to może przeformułować definicję w języku wektorów — z grubsza jest to mnożenie przez k wektora pomiędzy punktem a O .

Własności jednokładności

1. Jednokładność przenosi proste na proste i zachowuje kąty pomiędzy prostymi, w szczególności przenosi proste równoległe na równoległe,
2. Jednokładność przenosi odcinek na odcinek $|k|$ razy dłuższy, więc zachowuje stosunki odcinków,
3. Z 2 wynika, że jednokładność przenosi okręgi na okręgi.
4. Z poprzednich punktów wynika też, że jeżeli jednokładność przenosi trójkąt \mathcal{A} na \mathcal{B} , to przenosi środek okręgu \mathcal{A} na środek okręgu \mathcal{B} , ortocentrum \mathcal{A} na ortocentrum \mathcal{B} itd. Z grubsza zachowuje całą sytuację geometryczną.
5. Jednokładność czasem pozwala udowodnić przedziwne rzeczy w sposób prosty. Warto o niej pamiętać np. jeżeli mamy dwa okręgi styczne.

Zadania bez jednokładności.

ZADANIE 1

Udowodnij, że środek okręgu opisanego na trójkącie ABC jest ortocentrum trójkąta $A'B'C'$ utworzonego przez środki boków $\triangle ABC$.

ZADANIE 2

Pokaż, że środki ciężkości trójkąta ABC i trójkąta utworzonego przez środki boków $\triangle ABC$ pokrywają się.

Zadania \neg bez jednokładności.

ZADANIE 3

Punkt P leży wewnątrz czworokąta wypukłego $ABCD$. Dowiedz, że

1. środki boków $ABCD$ tworzą równoległobok.
2. środki ciężkości trójkątów $\triangle ABP, \triangle BCP, \triangle CDP, \triangle DAP$ tworzą równoległobok.

ZADANIE 4

Okrąg wpisany w $\triangle ABC$ jest styczny do AB w punkcie E , a odcinek EF jest średnicą tego okręgu. Okrąg dopisany do boku AB trójkąta ABC jest styczny do tego boku w G . Wykaż, że punkty C, F, G są współliniowe.

ZADANIE 5

Okręgi O_1 i O_2 są styczne wewnętrznie w punkcie P (O_2 ma mniejszy promień od O_1). Cięciwa AB okręgu O_1 jest styczna do okręgu O_2 w M . Uzasadnij, że PM jest dwusieczną kąta $\sphericalangle APB$.

ZADANIE 6 PROSTA EULERA

Wykaż, że w trójkącie ABC środek ciężkości M , ortocentrum H i środek okręgu opisanego O leżą na jednej prostej. Przy założeniu, że $\triangle ABC$ nie jest równoboczny udowodnij, że $H \neq M$ i znajdź stosunek OM/HM .

ZADANIE 7 OKRĄG FEUERBACHA, DZIEWIĘCIU PUNKTÓW

Niech H i O oznaczają ortocentrum i środek okręgu opisanego na trójkącie ABC . Udowodnij, że istnieje okrąg przechodzący przez środki boków $\triangle ABC$, spodki wysokości w trójkącie ABC i środki odcinków łączących wierzchołki z H .

Okrąg ten nazywa się okręgiem Feuerbacha.

ZADANIE 8

Dany jest sześciokąt $ABCDEF$. Wykazać, że środki ciężkości trójkątów ABC, BCD, CDE, DEF, EFA i FAB tworzą sześciokąt, w którym przeciwległe boki są równoległe i równe.

